

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

A nők választójoga

Azt hittük, hogy az általános, nőkre is kiterjesztett titkos választójog életbeléptetése után nem lesz többé alkalmunk és főleg szükségünk ezzel a témával foglalkozni, azt hittük, hogy a magyar nők oly véglegesen vonultak be a magyar alkotmány sáncái közé, hogy onnan soha többé semmiféle hatalom ki nem verheti őket. Csalódtunk, mert imé: az új községi törvény megalkotásánál olyan vélemények alakultak ki, melyek a nőknek egyáltalán nem akarnak választójogot adni, vagy ha mégis hajlandók erre, csak bizonyos erős megszorításokkal teszik azt. Tehát kérdés lett újból a nők választójoga, olyan kérdés, melynek megoldása küszöbön van és elodázhatatlan.

Nem fér kétség ahhoz, hogy ennek a kérdésnek a megvitatásában és megoldásában egyetlen egy szempont jöhet csak tekintetbe: s az a nemzeti szempont. Mennyiben kívánatos nemzeti szempontból, hogy a nők résztvegyenek az ország sorsának intézésében? Mennyiben felel meg a jogkiterjesztés azon kötelességnek, melyek a nőket, mint honfenntartó elemet terhelik? Mennyiben teljesítették és teljesítik a magyar nők e haza iránti kötelességeiket? Ha ezekre a kérdésekre kielégítő feleletet adhatunk, semmi okunk sincs arra, hogy a nőket legemberibb jogaikról megfossszunk csak azért, mert mi vagyunk az erősebbek.

Az első kérdésre elég az ország szomorú helyzetével válaszolnunk, elég arra rámutatnunk, hogy a férfi lélek természeténél fogva sokkal hajlandóbb a tradícióktól való eltávolodásra, az új, felforgató eszmék befogadására, mint a női lélek. Igaz, hogy a nők lelki tulajdonságainak is megvannak a maguk hátrányai, igaz, hogy a nő sokszor inkább a mellékést látja meg, mint a lényegét, de éppen a közelmúlt szomorú eseményei bizonyítják, hogy gyakran erre van nagyobb szükségünk. A második kérdésnél sok szót vezetgetnünk fölösleges, mert ma már minden magyar ember tudja, hogy az ország visszaszerzéséhez, a magyar haza régi nagyságának, régi dicsőségének helyreállításához, a mai fiatalság ép testére és ép szívére létszen fő-fő szükségünk. A hazának ilyen fiait, ilyen nemzedéket nevelni pedig csak a magyar nő, a magyar anya hivatott és köteles. A nemzet minden háját tehát méltán megérdemlik ők. Hogy pedig mennyiben teljesítették haza iránti kötelességeiket a múltban és teljesítik a jelenben, azt fényesen illusztrálja a nemzet ezeréves történelme, a nemrégiben lezajlott, szomorú véget ért világháború, mely a magyar nők, a magyar anyák önfeláldozó hősiességét és honleányi áldozatkészségét a világ minden népének példaképpé állította oda. És illusztrálja a jelen, amelyben a rettenetes drágaság, a megélhetés óriási problémája majdnem egészen a nők vállára vetődött, s jövőjét fon a haza jövőjébe veletlennel szenvedő magyar asszonyok feje köré.

Kicsinyes aggodalom lehet tehát az, amely a nők választójogát ismét kérdéssé akarja tenni, ha mindjárt egyedül csak a faluban is. Hisz ott is versenyt dolgozik a nő a földön napkosszat a férfival s a munkában, gondban ott sincs különbség férfi és nő között, éppen úgy, mint a városban! Ha megadtuk az országgyűlési választójogot, adjuk meg a községi is, hisz e kettőt a haza szerelme nélkül nem lehet egymástól elválasztani.

Nehézségek a házszabályrevízió körül

Budapest, okt. 2. A *Nemzeti Sajtóiroda* értesülése szerint politikai körökben élénk vita folyik a házszabályok revíziója körül. A nehézségek abban kulminálnak, hogy a házszabályvita hosszú időt vesz igénybe és a földreform-

javaslat tárgyalását messze kitolná, ami viszont azért nem lehetséges, mert azt a látszatot keltene, mintha a nemzetgyűlés szándékosan akarná a földbirtokreformot késleltetni. Ez pedig a nemzetgyűlés intencióival nem egyezik.

Az ÉME Sátoraljaujhelyen

Budapest, okt. 2. (N. St. t. j.) Vasárnap lesz az ÉME sátoraljaujhelyi helyicsoportjának alakuló gyűlése, amelyre a fővárosból igen sok közéleti kiválóság fog leutazni, köztük Szmercsányi György, az ÉME elnöke és Windischgrätz Lajos herceg is.

A házhelyek kiosztása

Budapest, okt. 2. A házhelyek és kishelyek sürgős kiosztása ügyében tegnap hosszas minisztertanács volt, mely úgy határozott, hogy a házhelyekre való igényjogosultságot a községi képviselőtestület fogja titkos szavazás útján eldönteni.

Amerika a hadifoglyok hazahozataláért

Bécs, okt. 2. Hivatalosan jelentik: Ismeretes, hogy a nemzetközi hitel-segítő bizottság azon fáradozik, hogy az Oroszországban rekedt valamennyi hadifogoly hazatérését lehetővé tegye. — A hadifoglyok hazaszállításával Dr Nansen biztárok meg s a költségeket az ántánt és semleges államok kormánya által ezen célra rendelkezésre bocsátott pénzből utalják ki neki. Az osztrák jóvátételi bizottság amerikai megbízottja, *Schmitt* ezredes értesítette a külügyi hivatalt, hogy az amerikai jótékony egyesületek 1 millió dollár készpénzt utaltak át Dr Nansen-

nek erre a célra. Az összeg adomány az amerikai jótékony egyesületek részéről és az osztrákoknak semmiféle formában nem kell azt visszafizetniük. A külügyi államtitkár az adományért köszönetet mondott s megkérte az ezredest, hogy az adományozóknak is fejezze ki Ausztria köszönetét.

Bécs, okt. 2. A *Reichspost* jelenti, hogy az amerikai jótékony egyesületek Dr Nansen útján Magyarország részére is ugyanannyi összeget utaltak át, mint Ausztriának a hadifoglyok hazaszállítására.

A vasuti forgalom megjavítása

Budapest, okt. 2. (N. St. tel. jel.) A népszövetség főtitkára meghívta a magyar kormányt a vasuti forgalom megjavítása és megkönnyítése céljából kiküldött Comité Provisoire okt. 15-iki párisi ülésére. A kormány a meghívást elfogadta. A külügyminisztérium részéről Walter Iván, a belügyminisztérium részéről Ádassy dr miniszteri osztálytanácsos, a kereskedelmi minisztérium forgalmi osztályától Tamás Máv. főellenőr fognak részt venni a bizottság ülésén.

Finnek és oroszok

Helsingfors, okt. 2. (N. St. t. j.) A finn hadügyminiszter Björköbe érkezett és a Kelet-tenger partjain elhelyezett összes ütegeket megvizsgálta. A látogatás összefüggésben van a keleti kérdés küszöbön álló megoldásával. Finnország Szovjetországgal nem köt békét.

Magyar küldöttség Párisban

Páris, okt. 2. (N. St. t. j.) A *L'Homme Libre* írja, hogy báró Láng Boldizsár tábornok vezetése alatt a közel jövőben fontos politikai és katonai jellegű megbeszélésekkel felruházott magyar küldöttség érkezik Párisba. Egyes angol lapok szerint — írja a francia lap, — a gödöllői egyezmény s a saint germaini békeszerződés revízióját szolgálja a küldöttség és talán a gödöllői egyezmény véglegesítése végett jönnek a magyarok Párisba.

Lakásokat építenek a vagonlakóknak

Budapest, okt. 2. (Nemz. St. tel. jel.) A kormány novemberig megoldja a vagonlakók helyzetének kérdését. A tegnapi minisztertanács foglalkozott a vagonlakók lakásának megoldásával és 20 milliót szavazott meg erre a célra. Szegeden, Kecskeméten, Kaposváron, Debrecenben, ahol tömegesen vannak vagonlakók, lakásokat fognak építeni.

Politikai betörés Bécsben

Bécs, okt. 2. (Nemz. St. tel. jel.) A francia követségen nemrégiben elkövetett betörés ügyében folytatott nyomozás kiderítette, hogy nem közönséges bűntényről van szó, hanem a betörésnek politikai háttere van. A betöréssel kapcsolatban ugyanis fontos okmányok is eltűntek, melyekre vonatkozólag a francia követ kijelentette, hogy teljes elégtételi követel az osztrák kormánytól.

Lengyel jelentés

Konstantinápoly, okt. 2. (N. St. j.) *Wrangel* tábornok hadijelentése: A 13. vörös hadsereg menekülésszerűen vonul vissza Alexandrinov vidékén. A bolszevisták 200 kilométeres fronton futásnak eredtek. Több mint ezer embert elfogtunk, ágyukat, több száz gépfegyvert zsákmányoltunk.

Páris, okt. 2. A *L'Humanité* a fenti újságikkal kapcsolatban megjegyzi, hogy a magyar kormány alaposan megfontolta a Quai d'Orsayt, amely megengedi, hogy a magyarok a békeszerződésben megállapított hadseregnél nagyobb fegyveres erővel rendelkezzenek és táplálja azokat az aspirációkat is, melyek olyan területekre vonatkoznak, hol a magyarság létszáma — a fenti lap állítása szerint — elenyésző csekély.

A Lendvay-utcai gyilkost 14 évre ítélték

Budapest, okt. 2. (Nemz. St. tel. jel.) A budapesti királyi büntető törvényszék rögtönítélő bírósága dr. Gadó elnökleite alatt ma tárgyalta Kun Sándor Lendvay-utcai rablógyilkos bűnperét. A rögtönítélő bíróság szándékos emberölés miatt 14 évi fegyházra és 10 évi

Tul a Nagy-Krivánon ..

Amerikai lap a tótok a magyarbarátságáról

Hogy milyen óriási nagyot tévedtek a cseh martalócok, mikor azt hitték, hogy a Felvidék tótajku lakossága szívesebben várja az évezredes „magyar elnyomás” alul való szabadulást és a „cseh testvérekkel” való összeköttetést, mindennél ékebben igazolja a Newyorkban megjelenő „Amerikai Magyar Népszava” augusztus hó 15-iki számában megjelent alább következő cikkeske:

— A felvidéki városok tót lakossága ma túntetőleg magyarul beszél a nyilvános helyeken mindenütt, mert ezzel juttathatja kifejezésre leginkább csehgyűlöletét és magyarbarátságát. Nem mi mondjuk ezt, hanem a csehnylapok, amint az a Besztercebányán megjelenő, Srobár-Tusárek szellemében dolgozó Hronské Noviny (Garami Ujság) alábbi cikkéből kiviláglik:

— Még mindig sokan vannak, akik nem jól érzik magukat, ha tótul kell beszélniök. Ha ezért megszüntítjük őket, azt felelik, hogy ők sohasem fognak elcsehenedni. Üres kifogás az ilyesmi. Ha tiszta magyarokról volna szó, nem szólnánk semmit, de mindenki mástól megköveteljük. Kezdjük az utcával. Besztercebányán, Zólyomban, Breznóbányán, vagy bármely nagyobb állomáson folytonosan magyar szó hangzik. És kik azok, akik magyarul beszélnek? Nem a magyarok, hanem a magyaronok, jól öltözött fiatalok, akik még mindig nem veszik tudomásul, hogy a cseh—szlovák köztársaság alattvalói. Menjünk tovább. Tisztjeink az utcákon magyarul „turbékolnak” magyarón kisasszonyok fülébe, hogy megnyerjék kegyüket. Nos, az ilyen tisztelt tiszt urnak sohasem jut eszébe, hogy ünnepélyes fogadalmat tett a cseh—szlovák köztársaságra? Nem ártana, ha felsőbb katonai parancsnokságok is figyelmet fordítanának erre a körülményre. Azután meg mit szólunk azokhoz a cseh hivatalnokokhoz, akik 40 korona napidíjat kapnak, amit otthon nem kaptak és így nem volt módjukban cipőt koptatni az aszfalton, — itt kicsipik magukat a szépszemű magyar leányok kedvéért és szintén magyarul akarnak beszélni.

Akármiilyen nehezen megy is és kerébe török a magyar nyelvet, mégis ezen a nyelven akarják meghódítani „galambocskájuk” szívet. Ezeket a Don Juanokat szintén ajánljuk a hatóságok figyelmébe és nem ártana beszűntetni a 40 koronás napidíjakat, ha ilyen célokra használnák fel a mi garasainkat.

Nem áll másként a többi hivatalnokokkal sem, kik még mindig magyar nyomtatványokat, magyar pecsétet használnak s az Istennek sem töltenék ki szlovákul a magyar feliratu sorozatokat. Ajánlatos volna, ha a hivatalokban jó nagy betűs feliratokat alkalmaznának: „Beszéljétek tótul” — Mindezeket ajánljuk a zsupán figyelmébe, akinek egyedül volna módja ahhoz hogy érvényt szerezzen a tót anyanyelvnek.

— A Hronské Noviny e cikke a ravasz cseh róka hangján szól a tótokhoz. Ugy állítja be a dolgokat, mintha a tót nyelv, a tót nemzeti érzés forogna veszedelemben. Pedig itt nem arról, hanem kizárólag a cseh nyelv érdekéről van szó. Mert ország-világ tudja azt, hogy a tót nyelv a magyar uralom alatt annyira megbecsült és annyira kedvelt volt, hogy a Felvidéken a köznapi társalgásban a magyar intelligencia — bírák, tanárok, ügyvédek, orvosok — is ezt a nyelvet használta a legszívesebben, gyakran a magyar nyelv rovására is. Ma azonban az a helyzet, hogy a csehgyűlölet miatt még a tótok is letagadják nyelvüket és nemzetiségüket és túntetőleg magyarul beszélnek, csak élesebb legyen közöttük és a csehek között a szakadék. Ez az egyesítendő cseh uralom eddigi eredménye.

Majd ha egyszer mi tótok visszatérhelünk szűkebb hazánkba, akkor lesz majd ott igazi tót kultúra és tót nyelvszeretet is. A testvér magyar kultúra pedig ott, ahol évszázados multja van s ahol réges-régen fészket rakhatott, szintén megőrizheti a maga jogait és tovább fejlődhet. Amint a fent idézett cikkből kiviláglik, magyar testvéreink is büszkék lehetnek a maguk felvidéki kulturájára, mert ıme a magyar szó a magyar műveltség még az elfoglalt végvárakban is ugyszólván renaissance-át ılı sőt még hódítani is képes. — Mi tótok

pedig, akik büszkék vagyunk anyanyelvünkre és nemzetiségünkre és erre vonatkozó jogainkat féltékenyen őrizzük mindenkivel szemben és azokat kifejleszteni akarjuk — tudjuk azt ma már nagyon jól, hogy a magyar testvérekkel mindig kifogunk egyezhetni, a csehekkel azonban — nem, nem soha!

Anglia pénzügyi helyzete

London, okt. 2. (N. St. t. j.) A brüsszeli konferencia tegnapi ülésén lord Chalmers vázolta Nagybritania pénzügyi helyzetét. Elsősorban a birodalom külföldi tartozásairól beszélt, s kijelentette, hogy a kormány ezt az adósságot a lehető legrövidebben fogja rendezni. Külföldi tartozások alatt azonban nemcsak a brit államadósságokat kell érteni, hanem azokat a kiadásokat is, amelyek a szövetségesek hadviselési céljaira az angol kormányhoz befolytak. 1917. márciusában ez az összeg 1364 millió font (cc 1100 milliárd korona) volt, ami a mai napig 11,5 millió fontra fogyott le. A lord azután a szabad kereskedelem — érdekében beszélt, s kifejtette, hogy az angol kormány minden képességét arra fordítja, hogy azt milőbb helyreállítsa.

Nehézségek a béke körül

Bécs, okt. 2. (Nemz. St. tel. jel.) Rigából jelentik, hogy a rigai béketárgyalások kedvezőtlen fordulatot vettek, minthogy az orosz kormány azzal az új követeléssel állt elő, hogy Riga és Grodno ne jusson a lengyeleknek, hanem Litvániához kell csatoltatniok. Kelet-Galiciában pedig népszavazást kell elrendelni.

A vörös gróf eltűnt Prágából

Budapest, október 2. (Nemz. St. tel. jel.) Prágai jelentés szerint Károlyi Mihály gróf lakásáról elutazott és felesége sem tudja, hogy hova lett? Károlyi nem rég hagyta el Podjebrádöt ő állandó tartózkodásra Prágába ment Károlyi ellen nem rég támadások jelentek meg a prágai lapokban, mert beavatkozott a csehek belpolitikájába s tárgyalásokat folytatott egyik párttal. Károlyi a Prava Liduban védekezett a támadás ellen. Utóbbi időben egy prágai kommunista vezérrel, dr. Hauserrel lakott együtt. Felesége nem tud egyáltalán semmit sem hollétéről. — Valószínű, hogy Olaszországba utazott.

Gaal Andre --- népjóléti államtitkár

Budapest, okt. 2. (N. St. t. j.) A népjóléti államtitkár kérdését úgy oldották meg, hogy Gaal Andre kizsardapárti képviselő lett az államtitkár, míg a közéleti államtitkarságot egy keresztény-szocialista vezéremberrel töltik be.

Mikor a direktorium utalványozott

A vörös uralom alatt az „elvtársak” ugyancsak rátették a kezüket a város házipénztárára is és néhány hét alatt 1,026,993 korona 66 fillért gazdálkodtak el, melyből csak az a 160,000 korona térült meg eddig, amit Török Gábor helyezett letéltbe Budapesten. Az elvtársak bőkezűen oszlogatták egymásnak és maguknak a város pénztét. Mindenki belemarkolt a közvagyonba, elsősorban a direktorium tagjai és a vezetők. Valósággal szórták a pénzt.

A diszes névsorban szerepelnek az összes népevezérek, némelyik többször is! Legelőször is a három proletárdirektoriumi tag: Hajdu János, Török Gábor és Vági István kezelték föl fejenként 6800 koronát, Vági Gábor, Nagy Géza, Labanc András, dr. Lefkovich Vilmos, Hubert János, Oláh Gyula, Kollmann Ferenc, Buza Lőrinc 6000 koronát, Pányoki Lajos, dr. Horvát Sándor, Barta János, Csató Béla, Guttmann Armin, Salczér Sándor, Markovits Lajos 1000, Varga József 1500, Erdei István 5100, Szentpéteri István 850, Kovács Lajos 564 koronát. Utiköltözég címén dr. Horvát Sándor 398, Vági Gábor 428, Csibó Imre 275

koronát kezelte fel. Handler Gyula személyi járandósága a szociálizáló bizottság részére 1211 K 60 fillért tett ki.

Az autoosztály részére is rengeteget költöttek, felszerelésre 3419, az autokölönítmény heti bérére 14,624, majd 17,220 koronát. A karhatalmi személyzetnek 111,105, vas. soproni vörös zászlóaljnak 150,000, a vörös őrségek élemezésére 19,759 koronát utaltak ki. Három havi „illetmény” címén 22 személy részére 66,000 kor. szerepel. Hogy ki volt ez a 22 személy, arról nincs adat, de valószínűleg a „banda” tagjai, 6k maguk. Két tanítónő 4400 kor. háborus segélyt kapott! (Ki volt ez a két elvtársnő?) A lakásfelvevő bizottság napidíjban 25,116, a birtokfelvevő bizottság 11,130 koronát kezelte fel és el. A vörös hadsereg részére besorozott lovakért 210,400 koronát fizettek ki.

Hirdetésekért Turai Farkas 400 és 833, Rosenfeld és társa 526, a Debreceni Független Ujság 115 koronát kapott, azonkívül hirdetésekért 3721 K 40 fillért kapott még valaki. Vörös zászlószövegekért 720 koronát fizettek. Az élemezési csoport részére 8555 korona munkadíjat fizettek. A menekült elvtársak 18 358 koronát kaptak. A kommunizált házak javítására 20.772 koronát utaltak ki. A bizalmiférfiak budapesti kiküldetése 4480 koronát emésztett fel. Az autódzem személyzetének április 4-től 10-ig 15,000, külön a sofföröknek 848 koronát utaltak ki. Hasznos dologra is költöttek: a mentőegyesületnek 5900, a Bika-fürdőnek az iskolás gyermekek megfürdőzésért 2340 koronát utaltak ki. A város kára aligha térül meg, mert az elvtársak vagyontalanok és akinek volt is értékes ingósága, már tuladott rajta, vagy — jól bevált módszer szerint — feleségére irattal. Az elvtársak gondoskodtak hozzátartozóikról; sokan még ma is készből élnek, amit akkor — szereztek!

Magyarország pénzügyi helyzete

Brüsszel, okt. 2. A pénzügyi konferenciának szeptember 30-án tartott ülésén, amelyen Ador svájci szövetségi tanácsos elnökölt terjesztette elő dr. Popovics Sándor nyugalmazott pénzügyminiszter, az Osztrák-Magyar Bank volt kormányzója, a brüsszeli konferencia magyar küldötteinek vezetője, jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről. A jelentés szerint Magyarország nemcsak a szerencsétlenül végződött háboru következményeinek terhe alatt nyög, hanem két forradalom következményeit is sanyli, amelyek mértéken felül szaporították az állam kiadásait. Nem volt elég Magyarországnak a bolsevizmus, hanem ez a bolsevizmus még háborus kalandokba is bocsátkozott, ami idegen megszállásra vezetett.

A nagy kiadásokat másképen nem lehetett fedezni, mint a fizetési eszközök állandó szaporításával. A helyzet annyira vigasztalanul alakult, hogy más kivezető út nem állott rendelkezésre. A fizetési eszközök folytonos szaporítása viszont azzal a következménnyel járt, hogy míg a háboru előtt a forgalomban lévő papírpénzből hatvan korona jutott egy emberre ma ezerhatszáz korona esik.

Az ez évi költségvetés szerint a kiadások összege 20,2 milliárd korona, amivel szemben 10,5 milliárd korona bevétel áll. A költségvetésben azonban nem szerepel a külföldi adósságok kamatja és törlesztése, ami szintén több milliárdot tesz ki. A kormány a maga részéről mindent elkövet, hogy egyrészt fokozza az eddigi bevételeket, másrészt pedig a jövedelemnek új forrásait nyissa meg, ennek azonban a gazdasági helyzet bizonyos határokat szab. A kiadások határtalan emelkedésének oka a korona alacsony árfolyama. Ujabb pénztárjegyek kibocsátásával talán meg lehetne szüntetni a korona folytonos esését.

A kormány folytonosan csökkenti a kiadásokat, másrészt pedig komolyan fontolára veszi az egyszeri vagyondézmsma kérdését is, aminek végrehajtása azonban hosszabb időt igényelne. A magyar kormány a brüsszeli konferencia munkájától olyan eredményeket vár, amelyek döntő kihatással lesznek a kormány további elhatározásaira. A magyar delegátus beszédét a konferencia tagjai élénk figyelemmel hallgatták és fejtegetéseit helyesléssel fogadták.

HIREK

Az emberirtó,

idegromboló, testet elsatnyító, lelket felduló, az erkölcsi világot felborító alkohol, mely elveszi az ember esztét, meggondolatlan tette hajtja feltűzést vért: a bor, a pálinka is csak egyik eszköz a zsidó kezében arra, hogy a gójok feletti világuralmát megalapítsa és megszilárdítsa. Az italmérségi jogoknak tulnyomó része a nemzet ellenségeinek kezében van. Ezzel nemcsak a könnyelműség árát zsebeli be a zsidó a szerencsétlen áldozattól, nemcsak vagyonából forgatja ki a szenvedélytől hajtott munkást és parasztot, hanem lelkileg is rabszolgájává teszi. Nemcsak testi egészségét rongja meg a methyl-alkohollal megmérgezett pálinkával, hanem tudatosan lezüllesztíti erkölcsi világát, megöli lelki ellenálló erejét is. A részeg ember közlékeny, beszédes, féltve őrzött titkát kifecsegi s a zsidónak van esze hozzá, hogy az így megtudott titkok révén éreztesse a kijózanodott emberrel, hogy fogytig a markában tartja. Így tud meg a zsidó üzleti, családi vagy akár hadi titkot is és azt a maga és fajtája előnyére felhasználja...

Mig egyfelől gátat kell vetni a mértéktelen szeszivásnak, másfelől nem szabad italmérségi jogot adni a zsidónak, aki azal minden tekintetben visszaél.

— Apponyi Nagykanizsán. Apponyi Albert gróf a város közönségének meglátogatása céljából tegnap este Nagykanizsára érkezett.

— Az Arany János Társaság rendes havi közgyűlését az ügyvédi kamara helyiségében tartja okt. hó 4-én, hétfőn délután 6 órakor. Tárgy: 1. Tagfelvétel. 2. Gróf Zichy Géza hangversenyének rendezése.

— Doktorra avatás. Schlatter Ferencet, ki a világháborút, mint tartalékos tüzértszázadot végig, míg olasz hadifogságba jutott, tegnap délután a debreceni tudományegyetemen jogtudományi doktorrá avatták.

— Az Ébredő Magyarok Egyesülete Közlekedési Szakszervezetének debreceni helyi csoportját folyó évi október 5-én, kedden délután 6 órakor a pályaudvar III. oszt. várótermében tartandó gyűlésen fogjuk megalakítani. A gyűlésen a budapesti központ képviselői is megjelennek. Minden keresztyén vasutas ott legyen.

— A Szociális Misszió társulat helyi szervezete folyó hó 5-én, kedden délután fél 4 órakor tartja évi közgyűlését a róm. kath. gimnázium disztermében. Ugyanakor Rónai Paula nővér tart érdekes előadást. Kérjük a tagok és érdeklődők pontos megjelenését. Az elnökség.

— Tárgyalás a villamos vasúttal. A városi közgyűlés tudvalevőleg bizottságot küldött ki, hogy folytassa a tárgyalásokat a helyi vasúttal a villamos áramáraknak felemelése ügyében. A bizottság szombatán d. u. 4 órakor kezdte meg tárgyalásait.

— A proletárdiktatúra történeti adatainak gyűjtése. A városi levéltárba az augusztusban kibocsátott felhívás folytán érkeztek már be igen érdekes emlékiratok, azonban csak gyér számban. Az adatgyűjtő-bizottság jól tudja, hogy az anyag összeállítása meglehetősen időt vesz igénybe. Erre való hivatkozással a városi főlevéltárnok az Országos Levéltár főigazgatójánál dr. Csánki Dezső h. államtitkárnál az adatok beszerzésére október hó végéig haladékos eszközöket ki. A polgármesteri hivatal felhívja a helyi közlivalatokat, intézményeket, egyesületeket, köröket, társaságokat, üzleteket, vállalatokat stb., hogy emlékirataikat, lehetőleg okmányokkal, jegyzőkönyvekkel stb. felszerelve a városi főlevéltárnokhoz (Városháza, földszint 5. sz.) október hó végéig adják be.

— Tézene a városháza előtt, ma délelőtt fél 12-től háromnegyed 1-ig. Műsor: 1. Huszár indulója Nőth Antaltól. 2. Arany és ezüst keringő, Lehár F. 3. Boszorkány nyitány, Zaitz I. 4. Marie polka mazur, Ambroz D. 5. Zenélő cigányok, Eilenberg R. 6. Feurs Hongrois egyveleg, Taulwetter. 7. Cigánybáró ábránd, Strauss I. 8. Repülőgépből gyorspolka Schneid H.

— Festőiskola megnyitása. Toroczkai Oswald festő és iparművészeti iskolájában a tanítás október hó 3-án, vasárnap veszi kezdetét. Beiratás ugyanakkor lesz. (Piac-u. 8., I. em. 28. (Kereskedelmi iskola épülete.) Kezdek is felvételnek.

— Követendő példa. A jótékony intézetek közül a ref. ispotálybeli szegények nem igen részesülnek segélyben, holott itten munkaképtelen öregek vannak elhelyezve. De néha-néha akadnak jó lelkek, kik róluk is megemlékeznek. T. Nagy János presbiter, fia esküvője alkalmával 40 szegény részére 40 kalácsot és egy-egy félliter tejet ajándékozott, amit vasárnap oszontunk ki közöttük. Czibere Antal pedig egy nagy kenyert ajándékozott. Fogadják szegényeink nevében hálás köszönetünket. Vajha többen követnék nemes példájukat. — Ispotályi felügyelő.

— Gyászír. Részvétellel értesülünk, hogy Kronstein Béla reáliskolai tanár felesége, született Kovács Ilonka f. hó 1-én váratlanul elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Nagytemplomban tartandó szertartás után a hatvanutcai temetőbe. Gyászba borult férjén kívül kis babája és számos rokonság siratja.

— Bíró Jenő megint szabadságon van. A népjóléti hivatal főnöke, Bíró Jenő szks. testvér megint 30 napi szabadságot kapott, pedig megrongált egészsége helyreállítására címén már négy hónapi szabadságot élvezett az idén és külföldön bonyolított le holmi bélyegüzleteket. Fel is függesztették az engedély nélküli szabadságidő túllépéséért, de visszahelyezték állásába, mikor hazajött viruló egészségben és ime most újból szabadságot kapott, hogy megszervehesse azt a részvénytársaságot, melyhez már igazgatónak jelölték, csak még helyiséget kell igényelnie részére a lakáshivatal útján! Hogy meddig tűri még a város ezt a szabadkőműves támogatással nyakába varrt, még középiskolai végzettséggel sem rendelkező embert, igazán nem tudjuk megérteni. Hát nem lehet tőle megszabadulni annyi fegyelmi vétség után sem? Reméljük, hogy ez a 30 napi szabadság az utolsó lesz...

— Polgári fiúiskolai magántanulók figyelmébe. Felhívjuk azon polgári fiúiskolai magántanulókat, akik 1920 december hónapban magánvizsgálatot óhajtanak tenni a debreceni kereskedőtársulati polgári fiúiskolában, kellően felszerelt kérvényeiket október hó 28-ig adják be az igazgatósághoz, Piac-utca 8 sz. Erkölcsi bizonyítvány nélkül kérvényt nem veszünk át, ezért erről idejekorán gondoskodjék mindenki.

— Jótékonykodás a menekültekkel. Az elmúlt héten a menekültek javára a közetkező adományok folytak be. A német gyermek othontól 100 K készpénzben és természetbeni adományok. Bakóczy Gábor birtokostól 160 korona. Tárnok Mimi gyűjtése 18 korona, Pósalaki László gyűjtése 186 korona, Koppányi Juliska gyűjtése készpénzben 126 korona és természetbeni adományok. Szántó Győző készpénzben 200 korona és természetbeni adományok, Horváth Mihály halápi vendéglőstől a szüreti mulatság tiszta jövedelme címen 1000 korona. Polgári Lövédben perselypénzből 350 korona. Az Apolló mozi ismételtén 50 ingyen jegyet juttatott a menekülteknek. Fogadják a nemes szívű adakozók a O. M. H. debreceni kirendeltségének hálás köszönetét.

— Koszorúmegváltás. A Máv. üzletv. élmezési ügyosztályának tisztviselői kar elhunyt Kuthy Imre ellenőr, munkatársuk koszorúmegváltása címén 370 koronát juttatott el hozzánk a menekült vaggohatók vasutasok felségélyezésére. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

A Napsugár szépirodalmi hetilap második száma gazdag tartalommal jelent meg. Sok színes apróság mellett közli Rito ok Emma országos nevé irónó novelláját, dr. Zádor Károly hangulatos irredenta elbeszélését és Szilágyi Imre dr. két gyönyörű és értékes költeményét. Különösen ajánljuk olvasónk figyelmébe a Tiszántul e legműveltebb nagy gondolat megszerkesztett szépirodalmi hetilapját, melynek minden sora a magyar faj és hazaszeretetét és kulturájának nemzeti irányba való visszaterelését célozza. Minden újságárusnál és dohánytözsdében kapható.

— Lemondott főjegyző címben közölt hírlinkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy Dudinszky Gyula nem volt Tégiás község főjegyzője, hanem csak behelyettesített adóügyi jegyző és miután az adóügyi jegyző visszatért állásába, megszűnt megbízatása, tehát távozását nem függ össze az ellene tett fegyelmi feljelentéssel.

— Dr. Szotyori orvos haza érkezvén orvosi rendelkezeit a mai napon megkezdte.

— Nagy táncestély lesz ma vásárvásárnapján a Royalban, Kezdeté este 7 órakor.

— Rendőri hírek. Lopások. Bakos Ferenc elemi iskolai tanuló cipőjét a munkásbiztosító pénztár orvosi rendelőjéből, míg ő az orvosnál vizsgálaton bent volt, ellopták. A rendőrség elrendelte a nyomozást az ismeretlen cipőtolvaj ellen. — Klein Jenő ördögarki gazdálkodó tanyájáról 15 darab sertést 15 ezer korona értékben elloptak. A rendőrség nyomozza a sertéstolvajokat.

— A Szepesi Szövetség negyedik közös összejövetelét f. hó 5-én kedden este az Angol királynő külön helyiségében tartja.

— Gumi harisnyát, sérvkötyőt, egyentartót, műlábat, műkezet mint békében mérték után készít Vitárus Sándor Debrecen Piac-u. 16. Hol bőr-selyem és cérna-kesztyű, Pólya gumi Gumi különlegesség, Nadrágtartó friss anyagból érkezett.

— Október 1-től Kolosné nyakkendő-terme Simonffy-u. 5.

— „Hera előnyomda, kézimunka, fehérnemű-varroda“ (Simonffy-u. 5.) elvállalja kézimunkák eladását, fehérneműek javítását. — Kolosné nyakkendő-terme ugyanott.

Színház

A színházak és mozgósínházak közleményel

* Ma vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal a Falu rossza nagy sikert aratott előadást ismétlik meg, este 7 órakor pedig a Piros bugyelláris a kitűnő népszimű kerül színre új betanulással, úgyhogy egész újdonságként fog hatni gyönyörű magyar nőtáival.

* A francia bohózatos slágerét, a Válás után elevenítik fel hétfőn A bérletben a Csokonai színházban. Egyike a legmulatságosabb daraboknak.

* Csütörtökön este a Heidelbergi diákleletben mutatkozik be Kardoss Géza igazgató. Nagyszerű szerepét a herceget játsza el közki-vánatra, amellyel már sok és nagy sikert aratott. A rendkívül érdekes színházi estére jegyeket, már hétfőtől kezdve árusítja a Csokonai színház.

* Ifjúsági oktató előadások az Apollóban ma vasárnap délelőtt 11 órakor délután 3 és 4 órakor.

* Aranypile amerikai kalandor történet 4 részben 25 felvonásban, izgalmas epizódok, hajsza öt világrészen át, az amerikai artisták bámulatos produkciói, Pearl White legjobb szerepe. — Bemutatja ma az Apolló 5, 7 és 9 órakor.

* Lélekidomar Jókai Mór regényének első része 5 felvonásban ma vasárnap utoljára az Urániában 3, 5, 7 és 9 órakor.

* Bulwer Éj és virradat világhírű regényét ma utoljára mutatja be az Arany-Bika mozi.

* A mozik hétfői műsora. Az Apollóban az Aranypile amerikai kalandor történet, az Urániában az Aranyszemű hölgy kalandor történet 4 felvonásban Lenkefy Ica főszereplésével, az Arany-Bika moziban Tarsan amerikai dráma 5 felvonásban.

* Ch. Perczel Carola az új táncanfolyamra kezdők és haladók részére beiratkozásokat elfogad az Uránia keresztpületében levő lakásán.

SPORT

Mi lesz vasárnap? Nagyerdei pálya. Vasárnap délután ismét egy élvezetes s jól rendezett atletikai versenyben lesz részünk. A MOVE rendezte második atletikai versenyét s minden remény meg van arra, hogy siker tekintetében messze felülmulja az elsőt. Számos nevezés érkezett ke, közfük a legjobb atléták. Minden számban erős és izgalmas küzdelem várható, ami valószínűleg több kerületi rekord megjavítását fogja eredményezni. A verseny fél 3 órakor kezdődik.

Ügetőtéri pálya. DEAC—DKASE. A footbalsport hívei vasárnap az ügetőtéri pályát keresik fel, ahol az egyetemi csapat a DKASE csapatával küzd a bajnoki pontokért. Erős küzdelem után az egyetemi csapat győzelmét várjuk. Bíró Szegedy Gyula lesz.

Diószegi-uti pálya. DTE—DMTK. A vasúti pálya közönségének is meg lesz a maga szórakozása. A DTE legyengült csapata fog játszani a szintén új emberekkel próbálkozó Máv. TK-val. Eldöntetlen eredmény a legvalószínűbb.

KÖZGAZDASÁG

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPI
MELLÉKLETE
ROVATVEZETŐ
BIRÓ PÁL

Szőlő- és gyümölcs- termelésünk jövője.

Válasz Bíró Pálnak.

Írta: dr. Varga Lajos.

I.

A legzamatosabb gyümölcs, a legzamatosabb szőlő Magyarországon terem. Gyümölcsben is, szőlőben is temérdek, jobbnál-jobb fajokat termelünk a májusi cseresznyétől a birsalmáig, tehát kora tavasztól késő őszig.

Szőlőtermelésünk, mint azt Bíró Pál ur is kimutatta, *mennyiségileg* fejlett ugyan, de mégis kevesebb, mint volt a filloxera előtt. Gyümölcsstermelésünk ellenben nagyon is kezdetleges a lehetőségekhez képest. Erdély, a volt Kővár és a Beszkid-vidék leghiresebb gyümölcsstermelő helyeink, az Alföldön Kecskemét és Nagykőrös vidéke.

Pedig ha a gyümölcsstermelést átgondolt programszerűséggel megszerveznék és folytatnák: a magyar gyümölcs világszerte cikké válhatna. Mi táplálhatnánk friss gyümölcscsel és gyümölcskonzervekkel egész Európát és kiszoríthatnánk — bármily hihetetlenül hangzik is — a milliókra menő külföldi behozatalt.

Csupán friss gyümölcsből és gyümölcskonzervekből milliárdot meghaladó bevételünk lehetne.

A bortermelés eredményeit pedig oly magas fokra lehetne kifejleszteni, hogy a nemzeti háztartásnak ebből várható tiszta bevétele 2—3 milliárdot tehetne ki.

Hogy ez mégsem így van, annak egyesgyedüli oka a mi gonoszul buta maradiságunk és közönyünk.

Még pedig úgy fent a kormányzat és közigazgatás régióiban, mint alul a társadalom süppedékes dsungeljeiben.

A társadalom szidja a kormányzatot és közigazgatást, még pedig nem csekély igazsággal amiatt, hogy a termelést — nemcsak az ügynek nagy jelentőségéhez képest, hanem egyáltalán — nem szervezte meg, sőt elhanyagolta és most, a tízenkettedik órában még a jeleit sem látja csak olyan tervezgetésnek sem, melynek keresztülvitelével a régebbi, de nagyon is lehanyaglott termelést és kivített helyreállítani lehetne.

A kormányzat és közigazgatás viszont a társadalomnak ezt a csöndes, legfeljebb acsarkodásszámba menő zugolódását mindaddig nem méltatja komoly figyelemre, amíg maga a társadalom meg nem kezdi a komoly termelő munkát.

Ne keressük azt, hogy ki a hibás. Sem kormányzat, sem közigazgatás, sem társadalom azt önmagáról úgy sem ismeri el. Hanem egyszerűen abban a le-sújtó tudatban, hogy a mulasztásoknak káros következményeit mi, az agyon-sanyargatott termelő és fogyasztó társadalom szenvedjük: lássunk a munkához.

Első teendő a termelésnek általános és részletes megszervezése.

Az ujonnan megalakuló törvényhatósági bizottságnak századok fejlődését kell reformintézményekkel megalapozni.

A reformintézmények között első helyen a községi önkormányzat keretén belül községi szabályrendelettel meg kell szervezni a **Községi Gazdasági Tanácsot**. Ennek egyik szakosztálya lesz: az *őstermelési* szakosztály. Élén nem vasalt nadrágos jogász, hanem az őstermelésnek minden szakában, tehát az állattenyésztésben, növény termelésben, gyümölcs- és szőlőtermelésben, méhészet és vizgazdaságban egyaránt jártas, szakképzett, munkabíró, nagy koncepcióval rendelkező, gyakorlati szakember.

Ennek a szakosztálynak egyik *al-osztálya* a gyümölcs- és szőlőtermelési szakosztály. Élén ismét nem egy manikűrözött kezű jogász, hanem a gyümölcs- és szőlőtermelésben, gyümölcsnek ipari feldolgozásában, borászatban és pincészetben egyaránt jártas, igazi szakember.

Most már ez a kész szakember a *helyi* viszonyoknak ismerete alapján kidolgozza a gyümölcs- és szőlőtermelésnek programját, figyelemmel a klimatikus, csapadék és talaj viszonyokra figyelemmel a nyers és ipari termelésnek lehetőségeire.

A termelésben a kezdő lépés legalább is 100 holdas *községi gyümölcsfa* és legalább 300 holdas *szőlőiskolának* és ezzel kapcsolatban egy kertészeti szakiskolának felállítása, — amely iskola a gödöllőinek mintájára a zöldségtermelés, baromfitenyésztés és méhészetnek szakszerű oktatására is kiterjeszkednék. Második lépés a közönségnek a gyümölcsstermelésre a kertészeti szakiskolában ránevelése, — a helyi viszonyoknak megfelelő gyümölcs csemetéknek olcsón kiosztása. A gyümölcsfa és szőlőültetésében, gondozásában állandó iskolázás, gyümölcs kiállítások rendezése és jutalmakkal díjazás.

Ha így megszervezzük a gyümölcsstermelést, akkor egy évtized múlva a kishegyési, a mátai stb., utvonalon virágzó cseresznyefák alatt ballagnak az ekhós szekerek, a régi Nagy-Hid-utcán kajszin és őszibarackfák bájos virágdiszében korzózunk, a Nyil-, Homok-, Kut-, Csillag-, Pacsirta-utcákon gyönyörű almafák, a Mester-utcán sudárba szökent diófák lombja fogja fel a fulasztó port. A — fájdalom — gyümölcsfa és árnyék nélkül szükölködő tanyák egy-egy kis paradicsommá varázslódnak. És miután a gyümölcsstermelés általános lesz: nem lesznek gonosz gyümölcs tolvajok. A természetnek ehhez a külső szépségeihez fokozatosan hozzászelidül az elvadult, durva emberi természet, a főgalyat nem hasogatja sem az ősi durvaság, sem a pákosz suhanc.

Ennek a termelési programnak minden községben végrehajtásával a nemzeti tőkének produktuma temérdekül gyarapszik. A gyümölcsnek ipari fel-

dolgozásával pedig az eddig sajnosan nélkülözött *munkaalkalmaknak* ezreit teremjük meg.

A termelésnek megszervezésére — egyelőre ennyi tevékenység elegendő.

Az *értékesítés* sem maradhat a mai, t ljesen szervezetlen állapotában.

A bortermés és a borár. A szőlészeti és borászati kerületi felügyelőktől, szőlőink állásáról az alábbi jelentés érkezett be: Budapesti kerület: a szőlők állapotára az időjárás kedvezőtlen hatással volt úgy, hogy a termés minősége csak gyenge közepesnek mondható. Mennyiségileg közepes, ahol pedig jégverés volt, gyenge közepes termés várható. A borárak emelkedőben. Must ára 7—14 korona. Kecskeméti kerület: a szüret nagy részt kezdetét vette. Óbor készlet csekély, forgalom szünetel. Mustra 14—16 koronás literenkinti áriban történnek kötések. Tapolcai kerület: A szüret megkezdődött. A termés mennyisége gyenge közepes. Az óbor iránti kereslet élénk, az árak emelkednek. Tarcali kerület: A szőlők rothadása következtében a minőség, vesztélyeztetve van. Részben október elején megkezdődik a szüret. Óborok iránt némi érdeklődés nyilvánul. Egri kerület: A mostoha időjárás következtében a nagynak ígérkezett termésnek átlag csak 60 százaléka maradt meg. A szüret sok helyen megindult, mennyiségileg elég kedvező eredménnyel, a minőség azonban közepesen alul maradt. Balassagyarmati kerület: A szőlőtermés jó közepesnek ígérkezik. Termelőknél borkészlet nincs. A termelők az eladástól tartózkodnak. Miskolci kerület: A múlt havi esőzések a várható termést úgy mennyiségileg, mint némileg minőségileg csökkentették. Mennyiségre gyenge, minőségre jó termés várható. Must vételre kötések nem történtek.

— **Milyen a jó 20 koronás postapánz?** A 20 koronás postatakarékpénztári bankjegyeket illetőleg elterjedt hírekkel kapcsolatban közli a pénzügyigazgatóság, hogy a m. kir. pénzügyminiszterium határozati értesítése szerint az 1919 évi augusztus 9-én kibocsátott husz koronás postatakarékpénzjegyek jó szériái (2001—2036) kettőzerezegtől kettőzereharminchatig terjednek s előtűk nagy R betű van.

Az árpa és tengeri vetésterületek bejelentése.

Hivatkozással a közlélmzési miniszter ur rendelkezésére saját érdekében nyomtatékosan felhívom a város termelő lakosságának figyelmét, hogy a f. évi árpa és tengeri vetésterületeiket a központi városi lisztirodában Csapó u. 15. sz. alatt sürgősen, most már haladéktalanul annyival is inkább jelentésük be, mert azok ellen, akik bejelentési kötelezettségüknek eleget nem tesznek, a vonatkozó rendelkezések értelmében a legszigorúbb kihágási eljárás fog foganatba vétetni.

HUBERT OTTÓ,
főispán.

Agabona és őrlemények postal szállításiának korlátozása.

A m. kir. miniszterelnök ur 8288—1920. M. E. sz. rendelete szerint a mai naptól fogva buza, rozs, árpa, kétszeres és mindennemű őrlemény az ország belterületén postacsomagban csakis szállítási engedéllyel szállítható.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy postán szállítandó fentebb jelzett küldeményeiről a szabályszerűen kiállított postai szállító levelet a közlélmzési ügyosztály szállítási osztályánál (Piac-u. 9. emelet balra 5. ajtó) mutassa be s kérje a szállítási engedélyezését, mivel, ha ezen engedély a szállító levélre nincs ráveve, a postahivatal a csomagot továbbításra el nem fogadja.

A rendeleinek hamis tartalom bevallással, vagy más módon kijáratása 6 hónapi elzárással valamint 2000 korona pénzbüntetéssel büntetlik.

A gyanús csomagokat a postahivatalok jogosítottak felbontani.

Dérecan, 1920. október 2.

Közlélmzési ügyosztály.

KELETI J.BUDAPEST, V. ker.
Koronaherc. u. 17.
Alapítástól: 1878.Gyárt a legköltehetőbb ki-
vitelben: müllabakat, müke-
zetek, sérvköteket, hásköte-
ket, gummigörsérharányakat
stb. Dus választék az összesbetegápolási cikkekben, valódi angol, francia és
amerikai gummiárúknak, valamint orvosi műsze-
rek- és kórházi berendezésekben Eladás nagyban és
kicsinyben eredeti napi árak mellett.
Szetküldés naponta.**Gazdasági karbid lámpa**kapható **Sesztina Lajos** vegyeskereske-
désében Debreczen, Ferencz József-ut 23.
Telefon 6. szám.**Petroleumjegyek kiváltása.**A közönség figyelmét felhívjuk arra, hogy
a petroleum jegyeket sürgősen váltsa ki a
lisztirodákban és a kereskedőknél jegyeztesse
elő, mert a lisztirodák u'asították, hogy a
petroleum jegyeket október hó 10 től az első
szelvények nélkül szolgáltatassák ki.Tehát aki e petroleum jegyet nem váltja
ki az első petroleum kiosztásból nem kap.A kereskedők a náluk előjegyzett petro-
leum jegyekről szerkesztett kimutatásokat leg-
később október 9-én délután 1 óráig terjeszt-
heik be a városi lisztirodába.

Debreczen, 1920. október 2.

Közélelmezési ügyosztály.**Nyílttér.**Van szerencsém tudatni az eddigi igen
tisztelt megrendelőimmel és a nagyérdemű
közönséggel, hogy a Varga-u. 1. szám alatt
levő Keresztési és Soós férjiszabó társas
cégből kivállam és a saját vezetésem alatt a
Piac-u. 28. sz. városi bérház átjáró sarkán a**GAMBRINUSSAL SZEMBEN**levő üzlethelyiségben tovább folytatom. Ez-
után is kérem az eddigi igen tisztelt meg-
rendelőimet és a nagyérdemű közönséget,
hogy új helyiségemben b. megrendeléseikkel
továbbra is felkeresni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

SOÓS ANDRAS
férjiszabó.**Eladó!**Többféle jó karban levő szivattyu 3 évi jótállással!
Ajánlom a még raktáron levő kutfuráshoz és vízveze-
tekhez való csövekhez és mindenféle idomdarabokat és
eszközöket egynyelcadtól 4 colig. — A napi árból 20
százalékot engedek. Kutzivattyura való bőrök kapha-
tók és mérték után megrendelhetők mindenféle minő-
ség és méret szerint.**KOVÁCS VINCZE, Gólya-u. 2.****Vegye és olvassa a****Napsugár****második számát!!****GEBAUER KAROLY ÉS TARSA**

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCZA 2. SZÁM.

Alapítástól:
1888. évben.Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig.
TELEP: Homokkert, Híd-utca 8. szám.**Árverési hirdetmény**Debreczen sz. kir. város árvaszéke 10560
1920. áll. sz. határozata alapján a debreczeni
4642. sz. betétben felveit Kurucz-utca 31. sz.
házas telket 44000 korona kikültáisi ár mellett
a gyámhatóságilag jóváhagyott árverési feltéte-
lek szerint **1920 évi október hó 12-ik
napján d. e. 10 órakor** a városi árva-
széknél Csapó-utca 19. I. em. Kovács Kálmán
ülnök hivatalos helyiségében nyilvános árveré-
sen eladja.Az árverési feltételek az árvaszéknél (ki-
küldött ülnöknél) és Dr Hegedüs Béla ügy-
véd irodájában Csapó-u. 26. megtekinthetők.**Rinek nincs még lakása? Ki akar házat venni?
Óriási nagy telek! Rögtön beköltözhető lakás!
A vasúti nagyjállomás közvetlen közelében!**

A Miklós-utcai részben!

A Boldogfalva-utca 6. sz. ház!**Ára 250 ezer korona!**Tégla épület. Van rajta két lakás, egy utcai és
egy udvari. Az utcai lakás: 3 szoba, előszoba,
konyha, speiz. Ebben lakó lakik.Az udvari lakás: 2 szoba, konyha, speiz. Ebben
lakik a tulajdonos. Egészséges, magas szobák,
mindenütt villanyvilágítás.**A melléképületek a következők:**30 méter hosszú, 5 méter széles műhely. Hatal-
mas, magas, cserépes épület, padlózot és stru-
kturos plafonnal, itt is villanyvilágítás.14 méter hosszú raktár, bádógtetővel fedve.
3 faskamara, téglaából építve, teljesen új
bádógtetőzettel.Van továbbá 2 klozet és szivattyus kut.
A tulajdonos, mihelyst háza elkelt, rögtön
elköltözik Debreczenből és azonnal átadja a
vevő részére az általa lakott udvari 2 szobás
lakását összes mellékkeliségeivel együtt.Ezen ház felett is a Nagy Lajos Országos
Adásvételi Vállalat rendelkezik, egyedül csak
ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló.**Iroda: Veres-utca 9. szám.****Házárverés!**Debreczen város Árvaszékeinek 7668/1920.
áll. sz. határozata folytán a Major János és
Major Gábor tulajdonát tevő Debreczenben,
Timár-utca 30. sz. házastelek **1920 október
8-án, délelőtt 10 órakor** Debreczen vá-
ros Árvaszékeknél (Csapó-utca 19. szám) Dr
Kiss Sándor tb. ülnök hivatalos helyiségében
árverésen eladatik.Árverési feltételek Debreczen város Ár-
vaszékeinek közgyámi hivatalában (Csapó-utca
19. szám) a hivatalos órák alatt megtekin-
thetők.**Városi Árvaszék.****Hirdetmény.**A hajdusámsoni „Hangya” fogyasztási
szövetkezet, az 1921. évi jan. hó 1-ik napján
esetleg előbb is, megüresedő nagyvendéglői
kezelő állásra zárt ajánlati pályázatot hirdet.Felhívtnak a pályázók, hogy zárt aján-
lataikat **f. évi október hó 15-ik napjá-
nak d. e. 8 óráig** alulírott szövetkezeti
elnökhöz tizezer korona bánom pénzzel, mely
betétkönyv vagy elfogadható értékpapirból is
állhat és erkölcsi magaviseletüket, keresztény
magyar honpolgárságukat igazoló hatósági
bizonyítvánnyal felszerelve okvetlenül adják be.
Később érkező, vagy meg nem felelő
ajánlat nem lesz elfogadva.Pályázóknak teljes vendéglői berendezés-
sel kell birniok. Ajánlat tevők ajánlataikban
világosan és érthetően tegyék ki, hogy a szö-
vetkezet által beszerzett a általuk elmerendő
italok eladási árának, s a szálláspénzeknek
hány százalékáért volnának hajlandók a ven-
déglői üzletet kezelésbe átvenni és hogy a
pályázati feltételeket ismerik; kiköti magának
az igazgatóság, miszerint tekintet nélkül az
ajánlatokra, a pályázók közül maga fog
választani.Részletesebb feltételek alulírott nál meg-
tudhatók.

Hajdusámsom, 1920. október 1.

KRUPPA ANTAL sk.
szöv. elnök.**Németül**is beszélő intelligens nő, mene-
kült is, két kis gyerek mellé ke-
resztyén családnaz kerestetik.
A háztartásban segédkeznie kell.
Czim Arany János-u. 58. szám.**Eladó!**a Vénkertben Sinay Miklós-utca 11. sz. 1100
négyyszögöl területű jókarban levő termőszőlő
gyümölcsösrel 2 szobás lakással **október
15-re átvehető beköltözhető lakással****Előnyös fizetési feltételek.**Közlebbi felvilágosítást nyujt — ahol a vétel
is megköthető. **GÓTSCH SÁNDOR** ingat-
lanforgalmi irodája, Debreczen, Piac-u. 38. sz.
I. emelet. Főposta mellett.**Vásárvasárnap egész nap nyitva****Dollárt**

sérülteket

is és mindenféle idegen pénzt
legdrágábban vásárol Rankai
bankirodája Debreczen, Dé-
genfeld-tér 6. (Kenyérpiacz.)**Mindenféle**írasmunkák leírása és
sokszorosítása írógépen
egy vagy több példányban!**Magánleveleket, szindarabokat,
iskolai jegyzeteket stb.**leír izlésesen írógépen bárhány példányban a
Nagy Lajos gépiró-, másoló és könyvmai sok-
szorosító vállalata. Iroda Veres-utca 9. Hivatalos
órák állandóan.**Ha olcsó és izléses** virágcsokrot, kosarat, koszorút akar
az vásároljon kizárólag**Rózsa Virágcsarnokba**Kossuth-utca 2. sz. (Városháza épület.) Művirágkoszoruk viszonteladásra a leg-
olcsóbb gyári árban.

METEÓRA**MOZGÓ BOCSKAY-TÉR****Ma, vasárnap okt. hó 3-án
A FÉLSZÜEK**

Marcel Prewost regénye 4 felvonásban. Csak 16 éven felülieknek.

Scherlock Holmes nőül. Vigjáték 2 felv. Előadások kezdete délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Pénztárnyitás d. e. 10 órakor. Helyárak Páholy 10 K, Földszint 8 K, I. hely 6 K, II. hely 5 K, III. hely 4 K.**Nincs többé petroleumhiány!**

A szabadalmazott

„GALVÁN”

szabályozható viharlámpa és békemécses, prima — anyagból, füst és szagmentes, 8—10 óráig ég.

Megrendelés: „Standard Vegyipari Vállalat”-nál, Budapest, Lónyay-u. 54.

**Férfi és női szövet új-
donságok érkeztek****Koros Sándor üzletébe.**

Saját érdekében teszi, ha mielőtt vásárlásait eszközli, megtekintí raktárat Piac-u. 69. alatt, ahol a legfinomabb férfi és női felöltők készítését, ugyszintén mindenféle belsárutakat és szabókellékeket legolcsóbb árban beszerezhet.

Igazolt menekültek és állami tisztviselőknek 10 százalékos árkedvezmény.

PISKOLTY PETER

uri és katonai egyenruha szabósága.

Vállal fordítást, átalakítást és női felöltőket. Új és használt egyenruhák, férfi és női felöltők készítését. Katonai és civil sapkák olcsón kaphatók.

Katonai cikkek raktára. Rössuth-u. 58. sz.

**DEBRECENI
Kalapgyár
SZÉP ÉS KÖSA**Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készítenek **PIAC-U. 63. SZ.****Szabó János**

uri szabósága és egyenruházati cikkek raktára Püspöki palota. (Nagytemplommal szemben.)

Akácfasorokat,

erdőket, mindenféle tűzifát és számfát legmagasabb árban vásárolnak vagy részben kitermeltetnek

**Bartha István
tűzifa-kereskedő**

Ispotyá-ut 3—b. Vas és rézbutorgyár mellett.

Ha szép akar lenni? Korzó arczkremit és szappant használjoni

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok, Mindenféle piperecikkek, káoszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CÍZIKÉK, kroszlin stb. legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguerában Piac-utca 42.**Dollárt!!**és más idegen pénzeket **LEGMAGASABB** napi áron vált be**Gótsch Sándor** bank-irodája
Debrecen, Piac-u. 38. sz. I. emelet
Főposta mellett.**Vásárvasárnap egész nap nyitva!****Kinek van
Eladó háza?
Eladó földje?
Eladó szőlője.**

keresse fel és bizza meg az eladással a Nagy Lajos Országos Adásvételi irodát, mert ott nem kell fizetni az eladásért egyetlen egy fillért sem!

A „Nagy Lajos Iroda” Debrecen legrégebbi adásvételi irodája, alapított: 1900-ban, fenáll 21 év óta. Tulajdonosa és vezetője: Nagy Lajos, volt ügyvédsegéd, a dr. Kardos és dr. Szöllős Dezső ügyvéd urak irodájának éveken keresztül volt fogalmazó segédje, okl. kir. telexkönyvezető, volt hírlapíró és lapszerkesztő, a budapesti kir. Magyar Természettudományi Társulat rendes tagja.

Iroda: Veres-utca 9. szám. Telefon: 13—76.

Eladási megbízások felvételnek állandóan, reggel 8 órától esti 8 óráig, a nap bármelyik órájában. A Veres-utca mellettkécséje a Csapó-utcának, jövet a főtérről a Csapó-utca baloldalán, a Csapó-utca 72. számú ház mellett nyílik be.

Villamos vasúti közlekedés! (A Faragó-utcai megállónál kell leszállani s éppen a Faragó-utca előtti utca a Veres-utca 1.)

ELADÁSI MEGBÍZÁSOK AZONBAN NEM LESZNEK FELVÉVE olyan esetekben, ha a tulajdonos tulajdonságát, fantasztikus árat határoz meg s akar elérni házáért, földjéért vagy szőlőjéért! Tehát csak tisztességes, szolid, rendes árak mellett fogadjatnak el megbízások!**Kováry és Altmann**

szőlők, Piac 42. Pannónia épít. let. Bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Bélyegzőgyár és véső-intézet

PAULÓ I. Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.**APRÓ HIRDETÉSEK.****Eladó**
6000 cement téglá, 2 nagy tokos ajtó és 2 vaskályha, továbbá Kuruc u. 110. szám alatt mintegy 20.0 drb. téglá. Vár-u. 8.**Eladó**
vaskályha, üő fürdőkád, kutszivattyu 48 m. csövel Miklós 7.**Felső**
kereskedelmi végzett kisasszony falura irodába keresetkét, jelenkezés vasárnap délután 1 órától. Barna-utca 3 szám.**Könnö**
taliga 2 borfedeles hintó eladó. Riesz kocsigyár.**Telikabát**
meleg, jó állapotban, férfiak és férficipő eladó. Szentanna 5. I. emelet.**Bérelnek**
30—40 hold jó földet a város közelében. Elcsereimnek központban levő modern 5 szobás és egy 2 szobás lakásunkat kintebb levő 4 szobás oly lakással, melynek istállója is van. Ajánlatokat kérünk Mándy hangszerüzletbe Csapó-u. 4.**Tisztviselő**
butorozott szobát keres kosszítal vagy anélkül — „Tisztviselő” jeligére a kiadóba.**Koros Sándor**férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Baját készítesül elegáns férfi öltönyök kaphatók.**5—6 liter**
tejet keres állandó ki-hordásra azonnalra Jégáskör vendéglőse Piac-utca 28. I. em.**Aranyért**
brilliansért legtöbbet adok Órajavitást elvállalok Bakacsy Csapó-utca tűzőlába laktanyával szemben.**Öndódon**
Gál-dűlőben, köves úthoz közel 8 kat. hold felesleg vagy haszonbérletbe azonnal kiadó. Simonyi-ut 36/B.**OKLEVELES**
cimbalom tanár órákat ad Cim a kiadóban.**Egy jókarban**
levő modern, zebra ír. néros ágy olcsón eladó. Darabos-u. 17. Kovács.**Menekült**
németnyelv tanító urú családnál rémet nyelvet és beszédet sikerrel tanít kosszt és lakás ellenében. Ajánlatot „Német nyelv” jeligére kiadóba.**Ujbor**
burgonya eladó Miklós u. 21 szám.**Eladó**
8 család méh 20 orszá-g. s m. kerettel telelésté bőséges mézzel, család-donként 2500 koronáért. Cim: Szilágyi asztalos Kaba.**FORGÁCS I.**műorás
Bádogos-u.**KISS FERENCZ** női szabó

Piac-u. 56.

Jeléses munkát jutányos áron készít. Szakszerű szabászat. Tanulást is elfogad volt Molnár-cég szabásza.

**Női, férfi és gyermek harisnyák,
zsebkendők** cérna, cipőfüzők, lámpabeleek cérnaárak, rövid, diszmű és nürnbergi áruk legolcsóbb bevásárlási forrása**Csillag Adolf**

rövidáru nagykereskedése Bádogos-u. szám.

Cigarettapapírok és hüvelyek nagybani raktára.

Eladó egy ideális kis birtok!

Szolnokmegyében Mezőturon, éppen a város alatt, a városhoz mindössze egy fél óras kellemes gyalogséta (3 kilométer távolság)

3 szobás uri lakással

minden elképzelhető mellékkeliségekkel, gazdasági épületekkel A lakás rögtön beköltözhető, a birtok azonnal elfoglalható! A birtok területe 53 magyar hold.

ára 600 ezer korona!

Mezőtur 30 ezernél több lakossal bíró, rendezett tanács város, felsőbb iskolákkal (főgimnázium, kereskedelmi iskola felsőbb leányiskola, leánygimnázium stb.) Szolnokhoz 40 kilométer, a Budapest—Szolnok—Aradi vasúti fővonalon. Jelenleg 2 vonat megy naponként Szolnokról Mezőturrá s ugyanannyi jön vissza Szolnokra.

Ezen birtok felett a Nagy Lajos Országos Adásvétel Vállalat rendelkezik, ott szereshető bővebb és részletes felvilágosítás csak személyesen és csak a délelőtti órákban. Ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló. Iroda: Veres-u. 9. sz.

GYÁSZESZETEK ALKALMÁVAL FORDULJON BIZALOMMAL**FEHÉRTÓI BÉLA**

temetkezési intézetéhez. Debrecen, Dégenfeld-tér 4.

Hol temetések a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig a legolcsóbb árban személyes felügyelet mellett eszközöltenek. Exhumálást és hullaszállítását vállalunk. Koszorú vászártekban.